

EN RAPPORT FRÅN MEDLINGSINSTITUTET

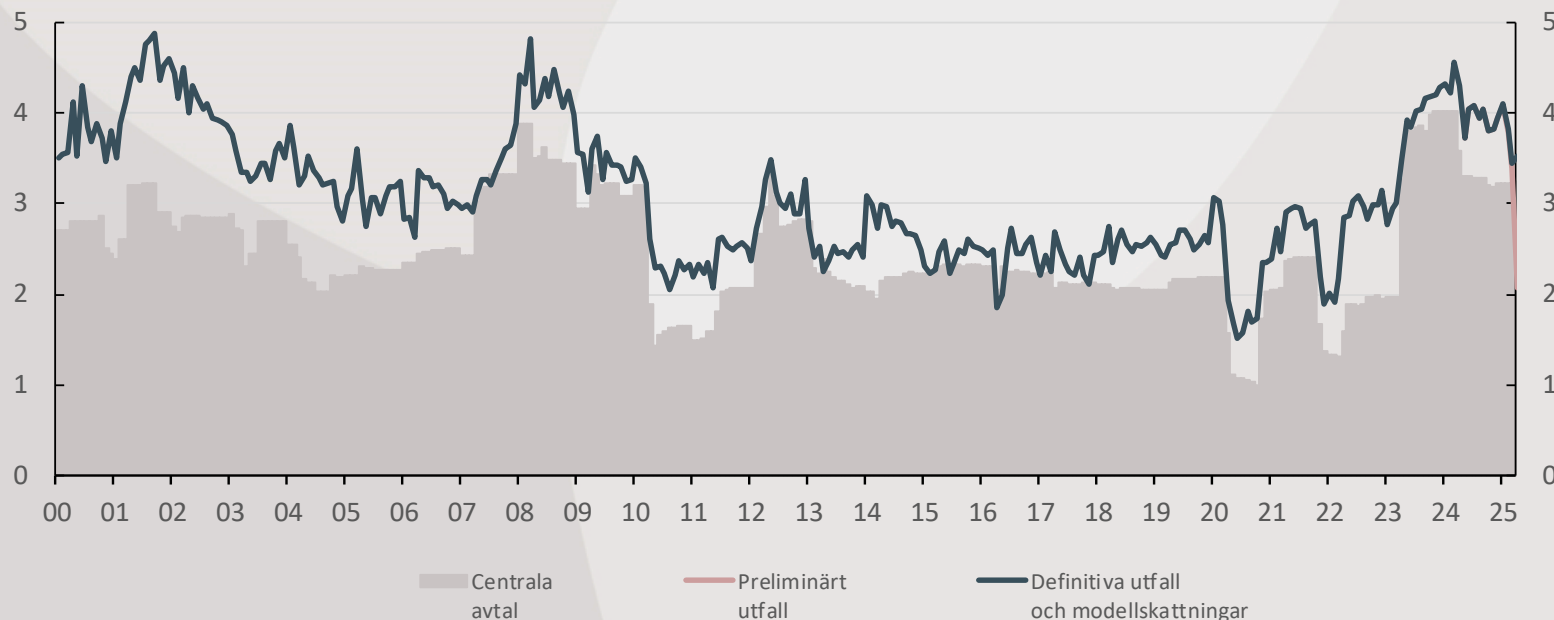
Löneutvecklingen i Sverige

till och med april 2025

Löneutvecklingen i Sverige t.o.m. april 2025

- Lönerna förväntas ha ökat med **3,5 procent** i april 2025 jämfört med april 2024. Denna bedömning baseras på en statistisk modell som tar hänsyn till retroaktiv lön som kommer att läggas till den preliminära ökningstakten, vilken var 2,1 procent.
- Osäkerheten i modellens skattning är generellt sett som störst för april och maj under stora avtalsår som 2025.
- Industrimärket, som omfattar de totala arbetskraftskostnaderna, uppgick i april till 3,4 procent i årstakt. En preliminär bedömning visar att de centralt avtalade lönerna i hela ekonomin ökade med **3,2 procent** i april. Avvikelsen från märket beror dels på att avtalsvärdet även inkluderar annat än lön, dels på att många centrala löneavtal förnyas först efter april.
- Reallönerna utifrån KPIF (konsumentprisindex exklusive boräntor) steg med **1,2 procent** medan reallönerna beräknade med KPI (inklusive boräntor) steg med en årlig ökning om hela **3,2 procent**.

Löner i hela ekonomin
Årlig procentuell förändring



Apr 2025	3,5 (skattning)
	2,1 (preliminär)
Genomsnitt per år:	
2025 (jan-apr)	3,7
2024	4,1

Löner och avtal

Ett nytt industrimärke trädde i kraft i april 2025 (se nästa sida). De utgående lönerna beräknas samma månad ha ökat med **3,5 procent** jämfört med motsvarande månad i fjol. Bedömningen bygger på en statistisk modell som beaktar retroaktiv lön som senare adderas till den preliminära ökningstakten på 2,1 procent (se diagram 1 och appendix 1). Osäkerheten kring den förväntade löneökningstakten är dock förhöjd eftersom nya centrala avtal nyligen har slutits.¹

För offentlig sektor bedöms den preliminära löneökningen på 1,7 procent justeras upp till **3,7 procent**. I privat sektor väntas den definitiva ökningen bli **3,5 procent**, jämfört med en preliminär takt på 2,3 procent.

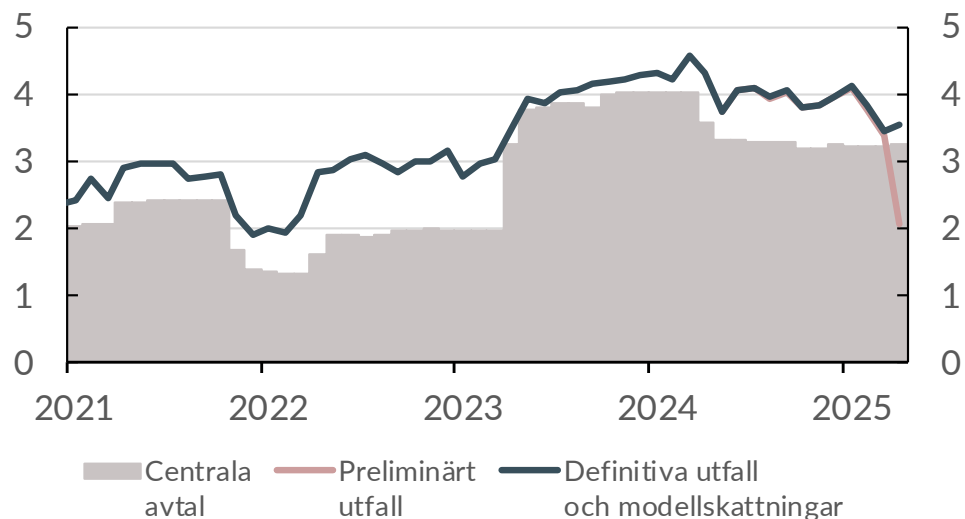
De avtalade lönerna i hela ekonomin steg – liksom i mars – med **3,2 procent** i april, trots att industrimärket höjdes från 3,3 till 3,4 procent. En förklaring är att parterna inom vissa avtalsområden har enats om att en del av avtalsvärdet ska användas till exempelvis arbetstidsförkortning eller avsättning till deltidspension.

¹) Se mer om modellskattningen i "Analysunderlag till de senaste modellskattningarna för retroaktiv lön" (pdf) på www.mi.se/lonestatistik/konjunkturlonestatistik/

En annan förklaring till att de avtalade lönerna avviker något från industrimärket är att flera centrala löneavtal förnyas först efter april. Inom bygg-, fastighets- och finanssektorerna träder nya avtal i kraft i maj. Efter det kommer en klar majoritet av de anställda i privat sektor samt inom kommuner och regioner att omfattas av avtal som är anpassade till det nya märket. Statens centrala avtal från 2023 löper däremot ut först i september.

Diagram 1. Löner i hela ekonomin

Årlig procentuell förändring



Källa: Medlingsinstitutet

Nytt industrimärke april 2025 – mars 2027

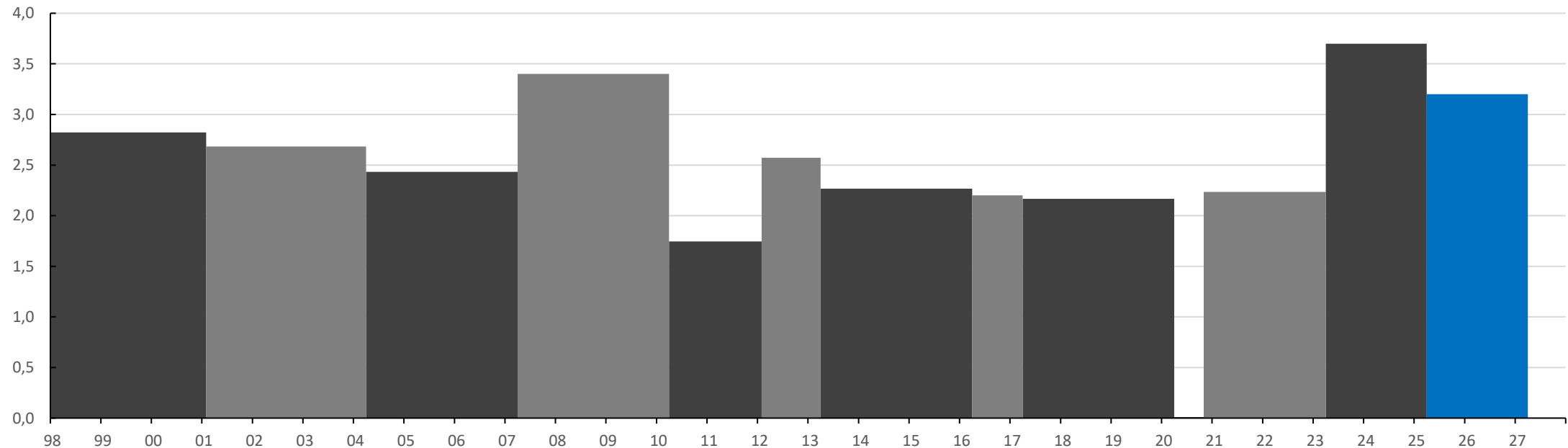
Parterna inom industrin har tecknat nya kollektivavtal som innebär arbetskostnadsökningar på totalt 6,4 procent fördelat på 24 månader mellan april 2025 och mars 2027. I avtalen ingår en inledande höjning på 3,4 procent och en andra höjning på 3,0 procent i april 2026.

Den genomsnittliga årliga förändringen under det aktuella märkets avtalsperiod är 3,2 procent, vilket är lägre än förra avtalsperiodens genomsnittliga ökningstakt på 3,7 procent (se diagram nedan och tabell A3 i appendix 1).

Kostnadsmärket innehåller andra komponenter än lön. Statistiken över de centralt avtalade löneökningarna innebär därför förändringstal som skiljer sig från märket för de totala kostnadsökningarna (se mer i appendix 4).

Diagram: Industrimärket 1998-2027

Genomsnittlig årlig kostnadökning under löptiden



Anmärkning: Skifte av mörk respektive ljusgrå stapel markerar skifte från ett kostnadsmärke till ett annat. Blå stapel avser märket april 2025-mars 2027.

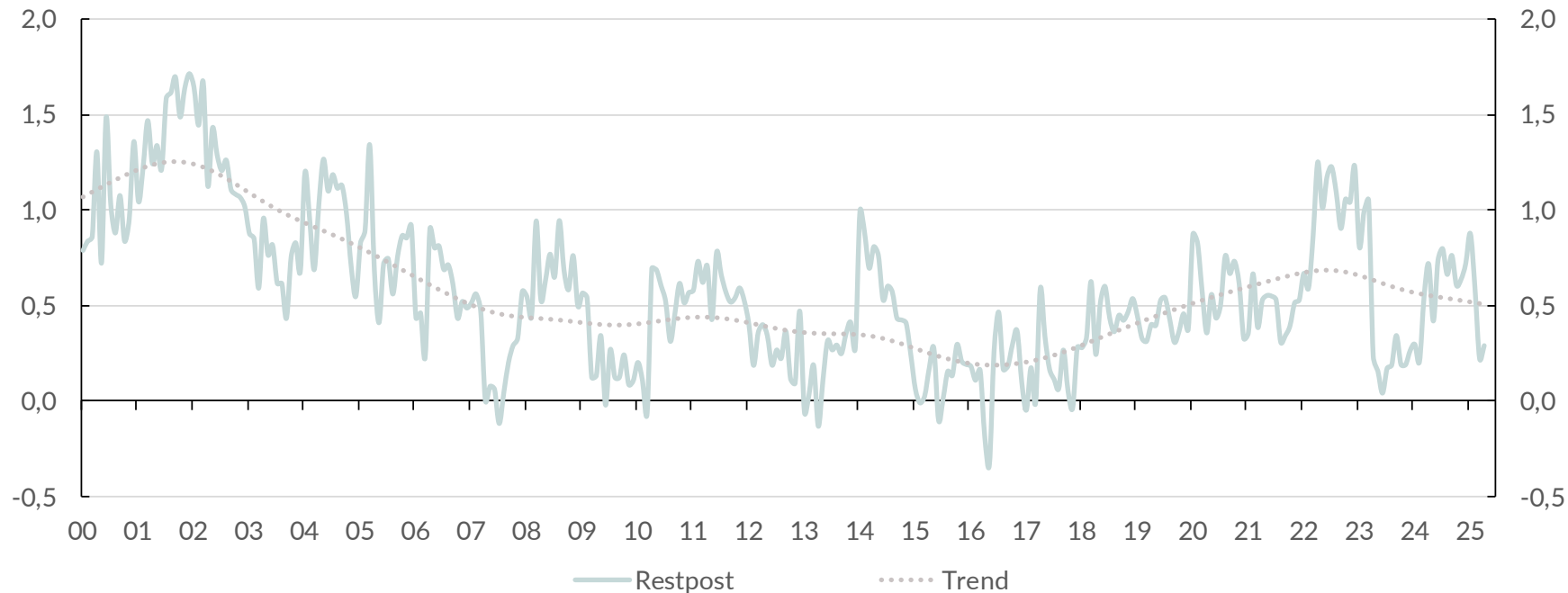
Källa: Medlingsinstitutet

Restpost mellan utgående och avtalade löner

Restposten, skillnaden mellan utgående och avtalade löner, förväntas bli **0,3 procentenheter** i april när siffrorna blir definitiva (se diagram 2). Det är lägre än den trendmässiga skillnaden på omkring 0,5 procentenheter. Notera dock att osäkerheten är förhöjd i april under stora avtalsår (se "Löner och avtal").

Den centralt avtalade löneökningen var 3,2 procent i april 2025, medan utgående löner preliminärt ökade med 2,1 procent, en negativ skillnad på -1,1 procentenheter. Prognosen indikerar dock en upprevidering av löneökningstakten med 1,4 procentenheter.

Diagram 2. Skillnad mellan utgående och avtalade löneökningar
Procentenheter



Anmärkning: baseras på modellskattningar för perioden maj 2024 - april 2025.

Källa: Medlingsinstitutet.

Lön efter sektor

Det första preliminära löneutfallet i privat respektive offentlig sektor uppgick till 2,3 respektive 1,5 procent i april. Det är långt under de avtalade löneökningarna, men enligt modellskattningar väntas lönerna ha ökat med **3,5 procent** i privat sektor och med **3,7 procent** i offentlig sektor när statistiken blir definitiv (se diagram 3 och avsnittet "Löner och avtal" ovan).

Tabell 1. Löner efter sektor

Årlig procentuell förändring, genomsnitt per år

	Definitiva och skattade utfall		Definitiva och preliminära utfall	
	2024	2025	2024	2025
Hela ekonomin	4,1	3,7	4,1	3,3
Privat sektor	4,1	3,7	4,1	3,3
Arbetare	3,6	3,6	3,6	3,3
Tjänstemän	4,4	3,7	4,4	3,4
Offentlig sektor	3,9	3,9	3,9	3,3
Kommuner	3,7	3,7	3,7	3,0
Regioner	3,5	4,2	3,5	3,6
Staten	4,7	3,8	4,7	3,6

Anmärkning: Tabellen baseras på definitiva utfall januari 2024 - april 2024 och preliminära utfall respektive modellskattningar för perioden maj 2024 - april 2025.

Källa: Medlingsinstitutet.

I genomsnitt har de första fyra utfallen 2025 resulterat i att lönerna stigit något snabbare i offentlig sektor (3,9 procent) jämfört med i privat sektor (3,7 procent). Utvecklingen har tidigare varit i princip identisk från april 2024 och framåt (se diagram 3 och "löner och avtal" ovan). Mellan 2021 och första kvartalet 2024 ökade lönerna snabbare i privat än i offentlig sektor. Innan dess, 2015-2020, steg istället lönerna snabbare i offentlig sektor (se diagram A3 i appendix).

Diagram 3. Löner i privat och offentlig sektor

Årlig procentuell förändring



Anmärkning: modellskattningar för perioden maj 2024 - april 2025.

Källa: Medlingsinstitutet.

Reallöneförändringar

Riksbankens räntehöjningar de senaste åren har urholkat köpkraften, särskilt för anställda med bolån. På senare tid har dock räntesänkningar gjort att reallönerna stiger snabbare när bolånekostnader räknas in i prisutvecklingen.

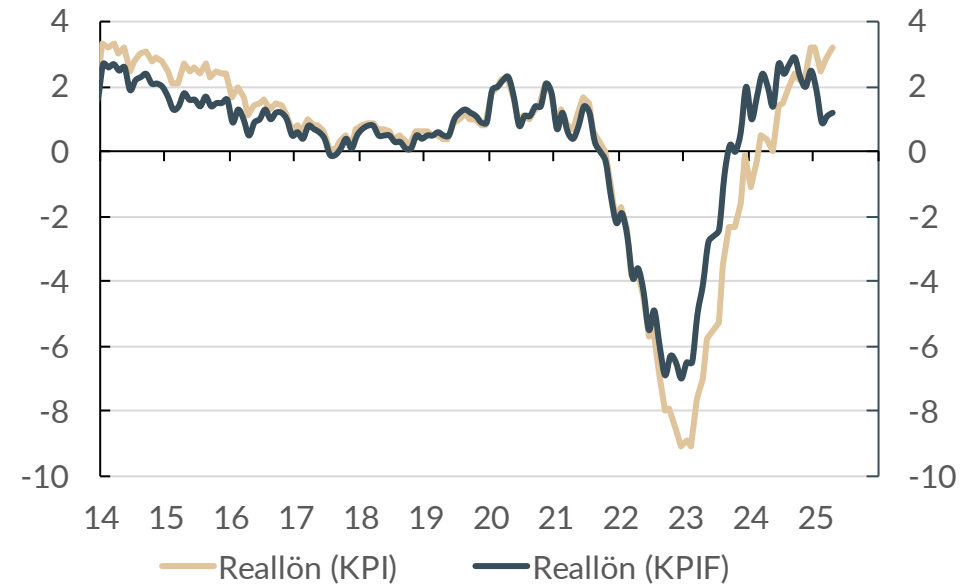
Inflationen mätt som KPIF – exklusive direkta ränteeffekter – låg nära målet på 2 procent vid årsskiftet. Efter vad som verkar ha varit en tillfällig topp i början av året sjönk den åter och uppgick i april till **2,3 procent** enligt SCB. KPI, som inkluderar bolåneräntor, ökade samtidigt med endast **0,3 procent**.

Med en väntad löneökning på 3,5 procent uppskattas reallönerna ha stigit med **1,2 procent** när KPIF används som prisindex. Räknar man in räntesänkningarna och använder KPI blir reallöneökningen hela två procentenheter högre, det vill säga **3,2 procent** (se diagram 4 och tabell A1 i appendix 1).

Reallönernas utveckling beräknas som skillnaden mellan ökningstakten för utgående löner och inflationstakten.

Diagram 4. Reallöner

Årlig procentuell förändring



Anmärkning: baseras på definitiva löneutfall januari 2024 - april 2024 och preliminära löneutfall respektive modellskattningar för perioden maj 2024 - april 2025.

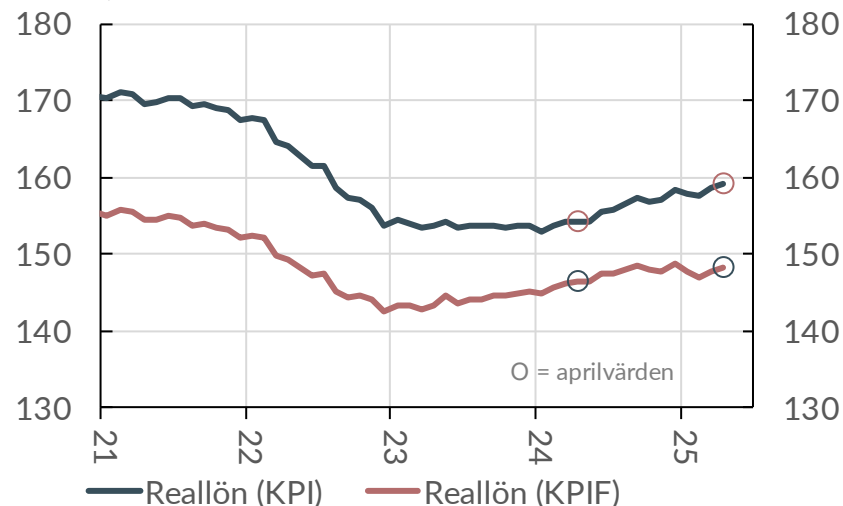
Källa: Medlingsinstitutet.

Reallönens nivå

Reallönerna har i genomsnitt fortsatt öka sedan 2023, även om de har svängt från månad till månad. På senare tid har dock KPIF-inflationen (exklusive bolåneräntor) tilltagit, vilket har gjort att köpkraften planat ut (se diagram 5a). Reallöner som inkluderar bolåneräntor har däremot utvecklats mer gynnsamt, eftersom Riksbankens tidigare räntesänkningar nu märks i form av lägre bolåneräntor i takt med att hushållen lägger om sina lån.

Diagram 5a. Reallöner 2021-

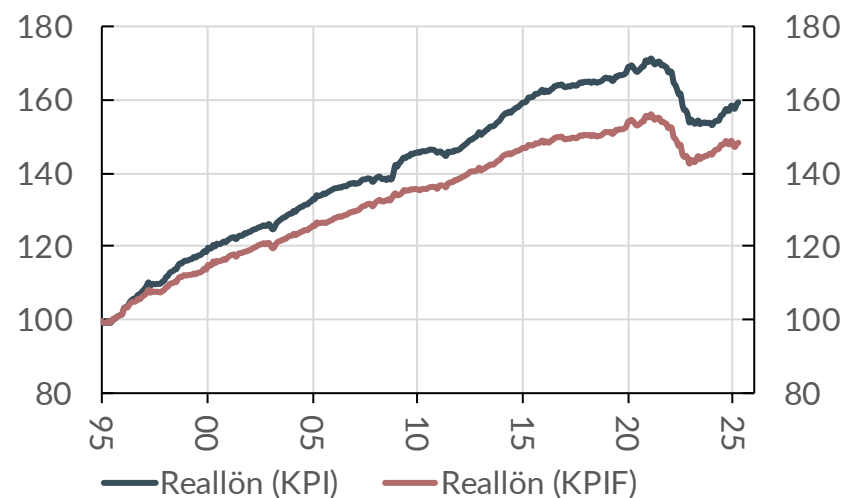
Index, 1995 = 100



Reallönerna är högre än när de bottnade i inledningen av 2023 (se diagram 5a). Men de är fortfarande på en klart lägre nivå än 2021, då reallönen per arbetad timme hade stigit till den hittills högsta nivån (se diagram 5b). Då hade reallönen inklusive boräntor (KPI) ökat med ca 70 procent jämfört med 1995. Om effekterna av hushållens räntekostnadsutveckling exkluderas (KPIF) hade reallönen stigit med ca 55 procent.

Diagram 5b. Reallöner 1995-april 2025

Index, 1995 = 100

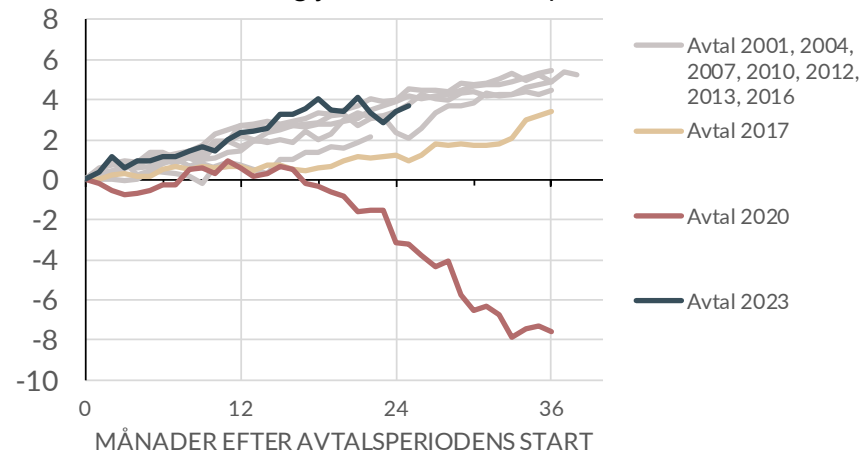


Reallönen under olika avtalsperioder

Den nuvarande avtalsperioden inom industrin har just påbörjats, men föregående avtalsperioden inom industrin och flera andra områden kan analyseras. Under avtalsperioden som inleddes 2023 ökade reallönerna totalt med **3,4 procent** på två år, mätt med KPIF (inflationen exklusive bolåneräntor); se diagram 6a. Perioden innebar därmed en jämförelsevis stark reallöneutveckling.

Diagram 6a. Reallön (KPIF) i Sverige efter antalet månader med respektive industrimärke under 2000-talet

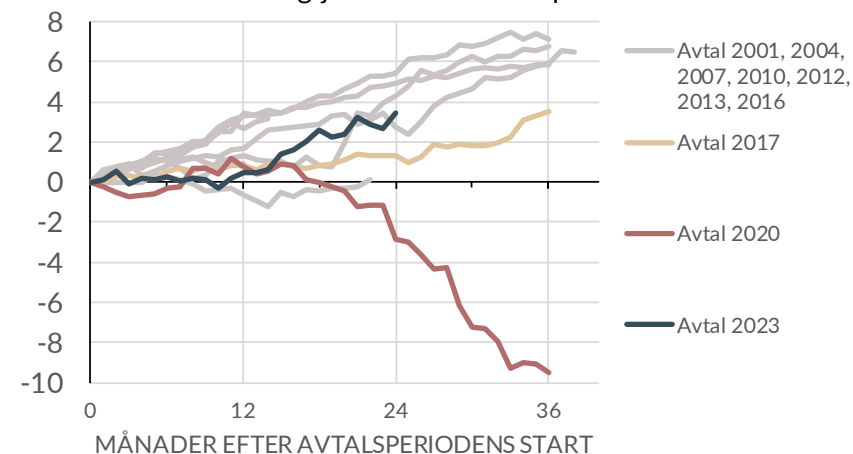
Procentuell förändring jämfört med avtalsperiodens start



När bolåneräntor inkluderas i konsumentprisindex (KPI) ökade reallönerna med **3,5 procent** under avtalsperioden 2023–2025 (se diagram 6b). Reallöneökningen, mätt med KPI, var alltså ungefär lika stor efter denna tvååriga period som efter den treåriga avtalsperiod som inleddes 2017.

Diagram 6b. Reallön (KPI) i Sverige efter antalet månader med respektive industrimärke under 2000-talet

Procentuell förändring jämfört med avtalsperiodens start



Anmärkning: Reallönenivån i hela ekonomin jämfört med reallönenivån innan löptiden för industrins centrala kollektivavtal. Start- och slutdatum för respektive avtalsperiod återfinns i tabell A3. Avtal 2020 avser här perioden april 2020-mars 2023. Notera att många kollektivavtal har andra start- och slutpunkter än industrins avtal.

Källa: Medlingsinstitutet och SCB.

Appendix 1: tabeller

Tabell A1. Löner, inflation och reallöner

Årlig procentuell förändring

	Lön	Inflation (KPIF)	Reallön (KPIF)	Inflation (KPI)	Reallön (KPI)
2025-01	4,1	2,2	1,9	0,9	3,2
2025-02	3,8	2,9	0,9	1,3	2,5
2025-03	3,4	2,3	1,1	0,5	2,9
2025-04	3,5	2,3	1,2	0,3	3,2

Tabell A2. Löner, inflation och reallöner:

årsgenomsnitt

Årlig procentuell förändring

	Lön	Inflation (KPIF)	Reallön (KPIF)	Inflation (KPI)	Reallön (KPI)
1980-talet	7,8	8,2	-0,4	7,9	-0,1
1990-talet	4,6	3,7	0,9	3,3	1,3
2000-talet	3,6	1,8	1,8	1,5	2,1
2010-talet	2,6	1,4	1,2	1,1	1,5
2020	2,1	0,5	1,6	0,5	1,6
2021	2,6	2,4	0,2	2,2	0,4
2022	2,7	7,7	-5,0	8,3	-5,6
2023	3,7	6,0	-2,3	8,6	-4,9
2024*	4,1	1,9	2,2	2,9	1,2
2025*	3,7	2,4	1,3	0,7	3,0

Anmärkning: *) Baseras på definitiva löneutfall januari 2024 - april 2024 och preliminära löneutfall respektive modellskattningar för perioden maj 2024 - april 2025.

Källa: Medlingsinstitutet.

Tabell A3. Avtalsperioder och centralt avtalade

kostnadsökningar inom industrin

Antal månader och procent

Startår	Löptid, industrins avtal	Antal månader	Industrins avtalade kostnads- ökningar för hela perioden	Industrins kostnads- ökningar omräknat i årstakt
1998	jan 1998 - jan 2001	37	8,7	2,8
2001	feb 2001 - mar 2004	38	8,5	2,7
2004	apr 2004 - mar 2007	36	7,3	2,4
2007	apr 2007 - mar 2010	36	10,2	3,4
2010	apr 2010 - jan 2012	22	3,2	1,7
2012	feb 2012 - mar 2013	14	3,0	2,6
2013	apr 2013 - mar 2016	36	6,8	2,3
2016	apr 2016 - mar 2017	12	2,2	2,2
2017	apr 2017 - mar 2020	36	6,5	2,2
2020	apr 2020 - okt 2020	7	-	-
2020	nov 2020 - mar 2023	29	5,4	2,2
2023	apr 2023 - mar 2025	24	7,4	3,7
2025	apr 2025 - mar 2027	24	6,4	3,2

Anmärkning: Kostnadsökningarna för avtalsperioderna som helhet är okedjade värden, vilken innebär att ränta-på-ränta effekterna av de årsvisa höjningarna inte är inkluderade.

Källa: Medlingsinstitutet.

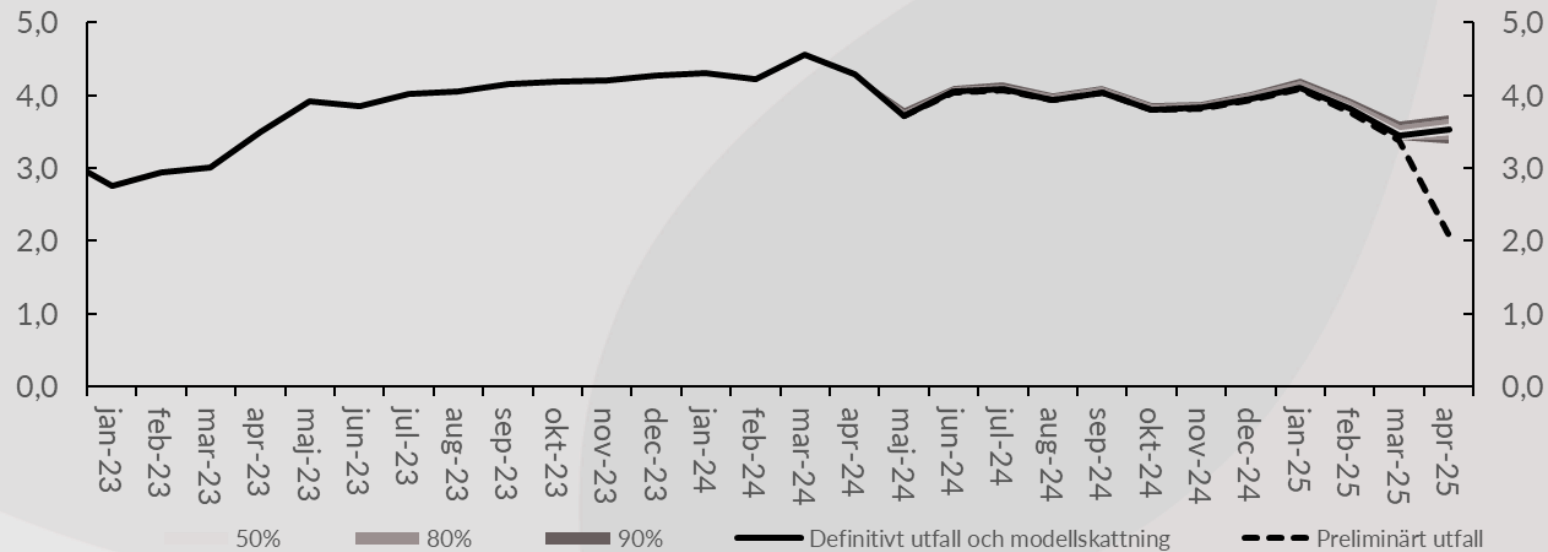
Appendix 2: Skattning av retroaktiv lön

Vid varje nytt månadsutfall uppskattar Medlingsinstitutet med hjälp av statistiska metoder vilken definitiv löneökningstakt som de preliminära utfallen indikerar. **Diagram A1** visar osäkerhetsband tillsammans med de senaste utfallen som fortfarande är preliminära.

Osäkerhetsbanden är intervall inom vilka vi förväntar oss att den definitiva löneökningstakten sannolikt hamnar. Med 90 procents sannolikhet väntas löneökningstakten i april 2025 landa inom intervallet **3,34–3,72 procent**.

Diagram A1. Löner i hela ekonomin, modellprognos och osäkerhetsband

Årlig procentuell förändring



Anmärkning: För en mer detaljerad beskrivning av den statistiska metoden och de senaste skattningarna, se analysunderlag på www.mi.se

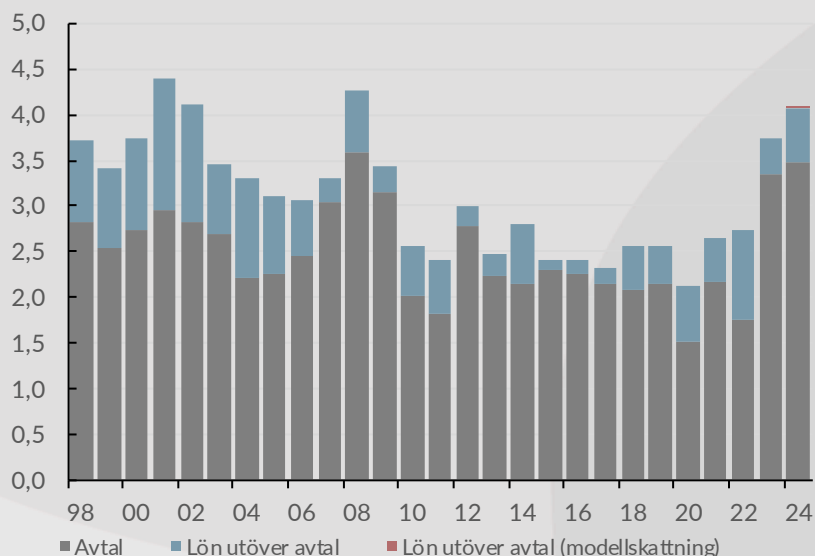
Källa: Medlingsinstitutet

Appendix 3: Löneutveckling per år 2000-2024

Lönerna väntas ha ökat med **4,1 procent** 2024 när statistiken blir definitiv (se diagram A2). Under det första kvartalet samma år steg lönerna med i genomsnitt 4,4 procent till följd av tidsprofilen i många kollektivavtal. De tre avslutande kvartalen 2024 ökade däremot lönerna med i genomsnitt 4 procent jämfört med året innan.

Diagram A2. Lön i hela ekonomin

Årlig procentuell förändring



Källa: Medlingsinstitutet

De senaste fyra åren har lönerna ökat snabbare i privat än i offentlig sektor (se diagram A3). Innan dess, 2015-2020, steg istället lönerna i offentlig sektor snabbare än i privat sektor (se diagram A3). Sett till hela 2000-talet sammantaget har lönerna ökat något snabbare i offentlig sektor jämfört med privat sektor.

Diagram A3. Lön efter sektor

Årlig procentuell förändring



Källa: Medlingsinstitutet

Appendix 4: Om avtalsstatistiken

I den officiella lönestatistiken samlas enbart faktiska löner in. Statistiken för centralt avtalade löneökningar framställer Medlingsinstitutet separat genom sammanvägningar av uppgifter från representativa kollektivavtal.

Notera att industrins kostnadsmärke avser alla kostnader som är kopplade till arbetsinsatsen, där lön endast är en av komponenterna.

Det finns alltid en osäkerhet om statistiken över centrala löner är representativ för hela löntagarkollektivet, eftersom uppgifter om löneökningar enligt kollektivavtal inte samlas in i den officiella lönestatistiken. De månadsvisa siffror som avser de centrala avtalens löneökningstakt har dock varit behäftade med förhöjd osäkerhet under hela perioden april 2020 – april 2022.

Det beror på att det är särskilt svårt att mäta effekterna av att lönerevisionstidpunkterna stuvades om under pandemin. Det gäller framför allt anställda som antingen saknar kollektivavtal, eller vars löner regleras via kollektivavtal utan angivna lönenivåer eller löneökningstakter (så kallade sifferlösa avtal).

I den sammanvägda statistiken över centralt avtalade löner antar vi att avtalade löneökningar för dessa anställda följer det aktuella industrimärket. Sådana antaganden bygger dock på att det finns ett industrimärke som fått genomslag i de flesta branscher. Detta var inte fallet under perioden april 2020 – april 2022, vilket har lett till både över- och underskattningar av restposten ("löneglidningen") för enskilda månader. Under hela den aktuella perioden sammantaget har sådana fel tagit ut varandra.

Den månadsvisa avtalsstatistiken över centralt avtalade löneökningar är justerad för tjänstemän totalt i privat sektor under perioden april 2020 – april 2022. Detta påverkar även de avtalade löneökningarna för privat sektor som helhet och för hela ekonomin under samma period.



MEDLINGS- INSTITUTET

Kontakt:

Petter Hällberg

Makroekonomisk analys

petter.hallberg@mi.se

Telefon: 070-272 26 40

Medlingsinstitutet

Box 1236

111 82 Stockholm

Telefon: 08-545 292 40

Webbplats: www.mi.se

Omslagsfoto: Arne Trautmann